Eerste Kamer der Staten-Generaal

1

Vergaderjaar 2022–2023

36 200 XV Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (XV) voor het jaar 2023

L

BRIEF VAN DE MINISTER VOOR ARMOEDEBELEID, PARTICIPATIE EN PENSIOENEN

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 7 februari 2023

Het kabinet ondersteunt via diverse (koopkracht)maatregelen alle huishoudens en mensen in een financieel kwetsbare positie in het bijzonder. Desalniettemin kan het voorkomen dat er problematische schulden dreigen te ontstaan bij de energieleverancier. Het kabinet vindt het belangrijke dat die groep financieel extra wordt ondersteund. Het Noodfonds dat door de Stichting Tijdelijk Noodfonds Energie is vormgegeven, voorziet hierin. Door het initiatief van de stichting kunnen kwetsbare huishoudens de aanvullende financiële hulp ontvangen die noodzakelijk is.

Met mijn brief van 28 november jl. informeerde ik uw Kamer over het voornemen om het Tijdelijk Noodfonds Energie voor een bedrag van maximaal € 50 miljoen te subsidiëren.[1] Ook de energieleveranciers dragen maximaal € 50 miljoen bij. Inmiddels is het fonds operationeel en kan ik uw Kamer melden dat de subsidie is toegekend. Het Tijdelijk Noodfonds Energie is het private initiatief van energieleveranciers en maatschappelijke organisaties[2] en heeft als doel het financieel ondersteunen van deze huishoudens in Europees Nederland. Ook in Caribisch Nederland kan het voorkomen dat er problematische schulden ontstaan bij de energieleverancier op het eiland. De openbare lichamen kunnen daarbij kwetsbare huishoudens reeds ondersteuning bieden vanuit het eilandelijke armoede- en schuldenbeleid. Ik ben in gesprek met de openbare lichamen om te bezien of nadere ondersteuning wenselijk is en zal, als dat het geval is, daarin voorzien.

[1] Kamerstukken I, 2022–2023, 36 200 XV, nr. B.

[2] SchuldenlabNL, de Nederlandse Schuldhulproute (NSR), Enenco, Vattenfall, Essent en Greenchoice.

kst-36200-XV-L
ISSN 0921 - 7371
's-Gravenhage 2023

Start Tijdelijk Noodfonds Energie

De afgelopen maanden heeft het Noodfonds, samen met gespecialiseerde partijen, hard gewerkt om het fonds operationeel te krijgen. Sinds december wordt het bestuur van de stichting Tijdelijk Noodfonds Energie gevormd door de heer W. Koolmees, de heer G. Dubbeld en mevrouw J. Aanzi. De kwartiermeester van de organisatie is de heer L.A. Asscher.

Aanvankelijk verwachtte het Noodfonds eind 2022 operationeel te kunnen zijn. Het bestuur van het fonds zag zich eind 2022 echter geconfronteerd met een aantal juridische (privacy)vraagstukken waarvoor het fonds aanvullende technische voorzieningen heeft moeten treffen en testen. Het Noodfonds heeft daarbij keuzes moeten maken tussen optimale en haalbare oplossingen. Het voldoen aan wet- en regelgeving heeft daarbij steeds vooropgestaan. Op 27 januari jl. heeft het bestuur van het Noodfonds vastgesteld dat het fonds aan alle voorwaarden voldoet om vanaf 7 februari operationeel te worden. Huishoudens kunnen vanaf die datum een aanvraag doen voor ondersteuning uit het Noodfonds over de periode oktober 2022 tot en met maart 2023.

Ik ben blij dat dankzij de inspanning van velen het is gelukt om het Noodfonds, zij het later dan verwacht, operationeel te krijgen. Het kabinet heeft daarop positief op de subsidieaanvraag kunnen beschikken.

Wie kunnen ondersteuning aanvragen?

Het Noodfonds is er voor huishoudens die de huidige hoge energierekening niet kunnen betalen. Ook niet met de energietoeslag en het prijsplafond. Daarbij gelden de volgende drie criteria:

- Het huishouden heeft een inkomen van maximaal 200% van het sociaal minimum. Dat betekent dat het bruto inkomen per maand lager is dan € 2.980,- (alleenstaande) of € 3.794,- (meer personen). De bedragen zijn inclusief 8% vakantiegeld.
- Huishoudens hebben zelf een contract voor gas, stroom en/of stadsverwarming bij een energieleverancier.
- De rekening voor gas en stroom is hoger dan 10 procent van het bruto inkomen voor huishouden met een inkomen tot 160 procent van het sociaal minimum, en 13 procent voor huishoudens met een inkomen van 160 tot 200 procent van het sociaal minimum. Het maakt niet uit welke energieleverancier een huishouden heeft.

Waaruit bestaat de steun en voor welke periode?

Het Noodfonds kijkt hoe hoog de energierekening is in vergelijking met het inkomen van de volwassenen in het huishouden. Als een te groot deel van het inkomen over die periode nodig was/is voor de energierekening, betaalt het Noodfonds een deel van de energienota aan de energieleverancier. Huishoudens kunnen een aanvraag indienen tot 31 maart. Steun kan worden aangevraagd over de periode oktober 2022 tot en met maart 2023; een aanvraag over de periode oktober–december 2022 en/of een aanvraag over de periode januari–maart 2023. De periode waarvoor steun kan worden verleend, blijft daarmee ondanks de vertraging oktober 2022 tot en met maart 2023. Hiermee kunnen huishoudens over de gehele winterperiode (met terugwerkende kracht) ondersteuning vanuit het fonds ontvangen. Ik verwacht dat daarmee deze winter voor deze huishoudens problematische schuldenopbouw bij hun energieleverancier wordt voorkomen.

Hoe werkt het Tijdelijk Noodfonds?

Het Noodfonds is gericht op het bereiken van die huishoudens die het ook echt nodig hebben. Dit stelt bijzondere eisen aan de manier waarop het Noodfonds opereert en communiceert. De aanvraag voor ondersteuning is, binnen de beschikbare mogelijkheden, door het Noodfonds zo eenvoudig mogelijk gehouden.

Een huishouden doorloopt de volgende stappen om tot een aanvraag te komen:

- Stap 1: De Noodfonds-Check. Dat kan op de website www.geldfit.nl/energie. Deze korte check geeft advies of de aanvraag een kans maakt. Ook kan men hier checken of men alle regelingen en voorzieningen gebruikt die er voor hen zijn.
- Stap 2: De berekening. Na de Noodfonds-check krijgt men instructies om de aanvraag te starten. Het Noodfonds berekent dan automatisch of men in aanmerking komt voor steun.
- Stap 3: Uitslag van de aanvraag. Men ziet de uitslag van de aanvraag direct en kan de aanvraag versturen. Vervolgens controleert de energieleverancier de aanvraag. Als dit klopt, wordt de energierekening verlaagd.

Het Noodfonds is vanaf 7 februari een gerichte communicatie- en voorlichtingscampagne gestart zodat huishoudens waar het om gaat, worden bereikt. Ook gemeenten, klantcontactcentra van de energieleveranciers en andere stakeholders worden tijdig voorzien van informatie zodat zij huishoudens gericht kunnen verwijzen. Voor huishoudens die vragen hebben, is aanvullende informatie beschikbaar op de website noodfondsenergie.nl.

Monitoring

Het Noodfonds houdt de vinger aan de pols, ook om inzicht te krijgen in welke mate huishoudens daadwerkelijk een beroep op het fonds doen. Het bestuur van het fonds hecht hieraan grote waarde, zodat het fonds op tijd kan bijsturen als dat nodig of gewenst is. Het Noodfonds zal mij daarover, als een van de voorwaarden van de subsidieverlening, informeren. Het kabinet zal aanloop naar de Voorjaarsbesluitvorming kijken wat er nog nodig is voor huishoudens op het moment dat de compensatiemaatregelen aflopen.

Tot slot

Ik ben de initiatiefnemers, het bestuur van het Tijdelijk Noodfonds Energie en alle andere partijen zeer erkentelijk voor hun inspanningen de afgelopen periode en ben verheugd dat het Noodfonds nu operationeel is.

De Minister voor Armoedebeleid, Participatie en Pensioenen,
C.J. Schouten